

પ્લાન્ટ પ્રોટેક્શન એસોસિએશન ઓફ ગુજરાત, ગુજરાત ઓર્ગેનિક ફૂલિ યુનિવર્સિટી અને આણંદ ફૂલિ યુનિવર્સિટી, આણંદના સંયુક્ત ઉપક્રમે “સજીવ ખેતીમાં પાક સંરક્ષણ” વિષય ઉપર વેબીનાર યોજાયો

પ્લાન્ટ પ્રોટેક્શન એસોસિએશન ઓફ ગુજરાત, ગુજરાત ઓર્ગેનિક ફૂલિ યુનિવર્સિટી અને આણંદ ફૂલિ યુનિવર્સિટી, આણંદના સંયુક્ત ઉપક્રમે તેમજ નાહેપ કાસ્ટ, આઇએબીએમઆઇ કોલેજ, આફયુ, આણંદના સહયોગથી તા. ૨૭/૧૦/૨૦૨૦ના રોજ “સજીવ ખેતીમાં પાક સંરક્ષણ” વિષય ઉપર એક દિવસીય રાજ્ય કક્ષાના વેબીનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. આ વેબીનારમાં કુલ ૧૦૫૦ જેટલા ખેડૂતો, વૈજ્ઞાનિકો, અધિકારીઓ, વિસ્તરણ કાર્યકરો તથા વિદ્યાર્થી, વિદ્યાર્થીનીઓએ ભાગ લીધેલ જ્યારે આશરે ૨૧૮૨ જેટલા લોકોએ યુટ્યુબ ઉપર જીવંત પ્રસારણ નિહાળેલ છે.

આજના વેબીનારની શરૂઆતમાં પીપીએજીના ઝોનલ કો-ઓર્ડીનેટર ડૉ. આર.જી.પરમારે આ વેબીનારમાં જોડાયેલ સર્વેનું શાબ્દીક સ્વાગત કર્યું. ડૉ. જે.જી. પટેલ, પ્રમુખશ્રી, પીપીએજીએ આજના વેબીનારનું મહત્વ અને પીપીએજીનો પરિચય આપી સજીવ ખેતીમાં પાક સંરક્ષણનું મહત્વ અંગેની વિસ્તૃત માહિતી આપી.

આજના વેબીનારમાં ઉદઘાટક અને અધ્યક્ષ તરીકે ડૉ. બી. આર. શાહ, કુલપતિશ્રી, ગુજરાત ઓર્ગેનિક ફૂલિ યુનિવર્સિટીએ જણાવ્યું કે ફૂલિએ જુની સંસ્કૃતિ છે. અગાઉના વર્ષોમાં ખાતર અને જંતુનાશક દવાઓ સિવાય ખેતી કરવામાં આવતી. અન્નની જરૂરીયાત વધતાં નવીન જાતોનું સંશોધન કરવામાં આવ્યું, જે રાસાયણિક ખાતરો અને જંતુનાશકોની છત્રછાયા હેઠળ થયું અને તેનો વપરાશ દિનપ્રતિદિન વધતા ફાયદાને બદલે ગેરફાયદા વધતાં ગયા, જેથી મનુષ્યનું આરોગ્ય જોખમાયું, તેના નિરાકરણ માટે ઓર્ગેનિક ખેતીનું મહત્વ આપણાં આરોગ્યમાં ખૂબ જ અગત્યનું છે. ઓર્ગેનિક ખેતીમાં જીવાતોનું નિયંત્રણ હોતુ નથી પરંતુ જીવાતોનું વ્યવસ્થાપન અને પાક સંરક્ષણ કરવાનું હોય છે, જેના ગાઢ સંશોધન માટે ગુજરાત સરકારે ૨૦૧૫માં ગુજરાત ઓર્ગેનિક ફૂલિ યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કરી. જેમાં અત્યાર સુધી સજીવ ખેતી અંગે શુ સંશોધન થયું?, શુ થઇ શકે?, અને ખેડૂતોને સજીવ ખેતી અપનાવવા માટે શુ માર્ગદર્શન આપી શકાય તે મુખ્ય ધ્યેય છે. મુખ્ય મહેમાન પદેથી માન. કુલપતિશ્રી ડૉ. આર.વી.વ્યાસ. આણંદ ફૂલિ યુનિવર્સિટી, આણંદે જણાવ્યું કે આપની તંદુરસ્તી માટે ઇમ્યુનીટી જરૂરી છે અને તે માટે સારો ખોરાક એટલે કે જંતુનાશક દવાઓના અવશેષો સિવાયનો ખોરાક લેવો જોઇએ અને તે માટે અત્યારે પાક સંરક્ષણમાં જંતુનાશકોનો વપરાશ ખેડૂતો આડેઘડ તેમજ વધારે કરે છે, તેનુ ભારણ ઓછુ કરવુ જોઇએ. સજીવ ખેતીમાં જીવો જીવસ્ય ભોજનમનું સૂત્ર અપનાવી પાક સંરક્ષણના પગલાં લેવામાં આવે તો જંતુનાશક દવાઓની જરૂરીયાત રહે નહીં તેઓએ

પોતાના અનુભવને આધારે જણાવ્યું કે ઘણા વર્ષો પહેલાં જૈવિક નિયંત્રણ પ્રયોગશાળા, આણંદ દ્વારા આંબામાં મેંગો હોપરના નિયંત્રણ માટે થડ ઉપર મેટારીઝીયમનો સ્પ્રે કરી નિયંત્રણ કરવામાં આવેલું જંતુનાશક દવાઓનો ખર્ચ વધારે હોય છે તેનો વપરાશ ઓછો કરી ખેતીમાં ખર્ચ ઘટાડી શકીએ, ખેડૂતો આત્મનિર્ભર બને તેવું માર્ગદર્શન આપીએ તેવું જણાવી પોતાનું વ્યક્તવ્ય પૂર્ણ કર્યું. ડૉ. પ્રભાતકુમાર, નેશનલ કોઓર્ડિનેટર, નાહેપ કાસ્ટ આઇસીએઆર, નવી દિલ્લીએ વેબીનારની સફળતાનો શુભેચ્છા સંદેશ પાઠવેલ છે. ડૉ. આર. એસ. પુંડીર, પ્રિન્સીપાલ ઇન્વેસ્ટીગેટર, નાહેપ કાસ્ટ, આકૃયુએ પોતાના પ્રોજેક્ટની માહિતી આપતા જણાવ્યું કે નાહેપ કાસ્ટ એ વર્લ્ડ બેંક હેઠળ ચાલતી યોજના છે, જેમાં જુદા જુદા આઠ પાકોમાં વાવણી પહેલાં અને વાવણી પછી ટેકાના ભાવ અંગેનું સંશોધન કરી સરકારને પરિણામો મોકલવામાં આવે છે જેના આધારે ટેકાના ભાવ નક્કી થતાં હોય છે તે અનુસંધાને સજીવ ખેતીનું ભવિષ્ય ખૂબ ઉંચું છે, સજીવ ખેતીથી ઉત્પાદિત થતાં પાકોની પેદાશોનું નિકાસ વધશે અને દેશનું ફૂંડિયામણ વધશે તેમ જણાવ્યું.

આજ વેબીનારમાં તાંત્રિક માર્ગદર્શન આપનાર તજજ્ઞો પૈકી આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટીના પેસ્ટીસાઇડ રેસીડ્યુના વડા ડૉ. પી.જી. શાહે જંતુનાશાકોના અવશેષોથી થતાં નુકશાન અને નિકાસ પર થતી અસરો વિષે માહિતી આપી. ડૉ. નૈનેશભાઇએ શાકભાજીના પાકોમાં જીવાતોના જૈવિક નિયંત્રણના વિવિધ ઉપાયો અંગે માહિતી આપી. નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટીના ડૉ. કે. બી. રાખોલીયાએ શાકભાજી પાકોનો રોગોનું જૈવિક વ્યવસ્થાપન, ડૉ. જી. જી. પસ્તાગિયાએ ફળ પાકોમાં જીવાતોનું જૈવિક વ્યવસ્થાપન અંગે અને ડૉ. પી. આર પટેલે ફળ પાકોમાં રોગોનું જૈવિક વ્યવસ્થાપન અંગે માહિતી આપી. સરદાર કૃષિનગર દાંતીવાડા કૃષિ યુનિવર્સિટીના ડૉ. એફ. કે. ચૌધરીએ કૃષિ પાકોમાં જીવાતોનું જૈવિક વ્યવસ્થાપન અને જુનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટીના ડૉ. એલ. એફ. અકબરીએ કૃષિ પાકોમાં રોગોનું જૈવિક વ્યવસ્થાપન અંગેનું ખેડૂતોને માર્ગદર્શન આપ્યું.

સજીવ ખેતી કરતા બોરીયાવી ગામના પ્રગતિશીલ ખેડૂત શ્રી દેવેશભાઇએ પોતે અપનાવેલ સજીવ ખેતીમાં પાક સંરક્ષણ માટેના પોતાના અનુભવો જણાવ્યા, ડીસાના ખેડૂત મનોજભાઇએ તેમજ દુષ્યંતભાઇએ સજીવ ખેતીના પોતાના અનુભવો વ્યક્ત કર્યાં. ગુજરાત ઓર્ગેનિક કૃષિ યુનિવર્સિટીના ઓર્ગેનિક સેલના વસીમભાઇએ સજીવ ખેતીના રજીસ્ટ્રેશન અંગેની વિસ્તૃત માહિતી આપી.

આ વેબીનારનું સમગ્ર સંચાલન ડૉ. સી. બી. વર્મા અને ડૉ. નૈનેશ બી. પટેલ, ઓર્ગેનાઇઝિંગ સેક્રેટરી દ્વારા કરવામાં આવ્યું. અંતમાં આભાર વિધિ ડૉ. બી. એચ. પટેલ, મહામંત્રી, પીપીએજી દ્વારા કરવામાં આવેલ અને વેબીનાર પૂર્ણ જાહેર કરેલ હતો.

